

ŠANSE NE PRAŠTAJU

(Uvodne napomene)

Korisno je ovom prilikom uraditi nešto neobično: prije čitanja ovog, drugog dijela teksta još jednom se vratiti na sâm kraj prvog dijela. To je ono mjesto (poglavlje 18) kada, na završnoj press-konferenciji na sâm dan svečanog zatvaranja Igara, na pitanje svjetskih novinara da li već tada, na vrhu sarajevskog trijumfa, organizatori razmišljaju o nekoj doglednoj kandidaturi ovoga grada za olimpijske igre, Branko Mikulić, predsjednik Organizacionog komiteta, odgovara: „*Sada ne razmišljamo, ali ćemo, možda, jednom razmišljati.*”

Odgovor na ovoj distanci, u ovim okolnostima „sarajevskog duha”, tema je za čitave eseje, za čitave sociološke i psihološke studije.

Floskule o „novoj olimpijadi”, koje se, s vremena na vrijeme, pojave danas liče na plutajuću fatamorgana pojas u blizini broda koji tone. Liče samo na san nemoćnih, zagubljenih; na onu kobnu utopiju o kojoj mudro i znalački piše Aleksandar Hemon.

Hudom sudbinom olimpijska ideja iz 1984. godine postala je to što danas jeste – samo bljesak za koji i sami preživjeli sudionici tog olimpijskog vremena počinju da, sumnjičavo vrteći glavom, zbunjeno propituju sami sebe da li je uistinu tako nešto ovdje ikada i postojalo. Život je, naprosto, na najgrublji način, u ovom istom gradu i ovoj istoj zemlji, neprečac osjenčao samo mračnu i tamnu stranu svoje suštine. Otuda tolike i takve sumnje i podozrenja, ali i maglovite nostalgije bez pokrića i tolike i takve dileme da li je bljesak „sarajevskog duha” zaista i postojao. Život se pakosno poigrao dalekom idejom o kojoj se nostalgично priča, da je i samu nju, olimpijsku ideju, u datim savremenim superemocijama političkih, nacionalnih, ideoloških, vjerskih i svakolikih drugih koncepcija diobe i suprostavljenosti, proglasio isključivim produktom jednog totalitarnog mraka minulog doba i režima. Dakle, još jedna apsurdna ovovremena teza vladajuće politike i ideologije – teza o olimpijskom bljesku u totalitarnom mraku!

U ovom drugom dijelu hronike o godini jednog trijumfa u jednom velikom spektru razvojnih turističkih, kulturnih i drugih šansi za Sarajevo i ovu zemlju, nastojao sam objediniti koliko-toliko refleksije upravo o tim izazovima koje je, kao na dlanu, ponudio olimpijski uspjeh domaćina 1984. godine. Nepun mjesec dana nakon Olimpijade Sarajevo '84, objavio sam serijal post-olimpijskih refleksija koja su, na izvjestan i simbolički i dokumentarni način,